

# Obsah

---

<b>Předmluva</b> .....	9
<b>Předmluva autora</b> .....	11
<b>Úvod</b> .....	13
Scéna šikanování na školách .....	13
Pedagogové na holičkách .....	15
O škodách se neví, natož aby se řešily .....	16
Účinná pomoc je možná .....	17

## ČÁST I. CESTA POD HLADINU ŠKOLNÍ POHODY

<b>I. Co je a co není šikanování?</b> .....	20
Praktické pohledy .....	20
<i>Šikanování jako nemocné chování</i> .....	20
<i>Šikanování jako závislost</i> .....	25
<i>Šikanování jako porucha vztahů ve skupině</i> .....	26
Zvláštnosti u dětí a mládeže .....	27
<b>II. Skupinová dynamika šikanování</b> .....	31
Zrod a vývojové stupně šikanování .....	31
<i>Pět stupňů onemocnění</i> .....	31
<i>Význam vývojových stupňů pro praxi</i> .....	41
Součásti mechanismu šikanování .....	41
<i>Agresorovy metody k získání moci</i> .....	42
<i>Tlak skupinových norem</i> .....	45
<i>Tendence k závislému jednání</i> .....	46
<b>III. Mravní osobnost agresora a spouštěcí mechanismy šikanování</b> .....	48
Mravní osobnost agresora .....	48
<i>Původ morální slepoty u agresorů</i> .....	48
<i>Ochrana sebepojetí</i> .....	48
<i>Sobecká a soběstředná orientace</i> .....	49
<i>Ustrnutí duchovního vývoje u agresora</i> .....	50
<i>Agresoři a ti druzí</i> .....	51
<i>Kořeny sobecké a soběstředné orientace</i> .....	52
Příčiny a podmínky - spouštěcí mechanismy šikanování .....	53
<i>Rizikové osobnostní charakteristiky protagonistů šikany</i> .....	54
<i>Některé nedostatky a poruchy prostředí</i> .....	61

<b>IV. Destruktivní účinek šikanování</b> .....	67
Mnohostranné škody šikanování .....	67
Následky šikanování u obětí .....	68
<i>Oběti pokročilých stupňů šikanování</i> .....	68
<i>Oběti počátečních stupňů šikanování</i> .....	69
<b>V. Nutnost budovat prevenci šikanování</b> .....	71
Porušování lidských práv a trestná činnost bez postihu .....	71
Plytvání penězi .....	73

## ČÁST II. PRVNÍ POMOC VE SVĚTĚ ŠIKANY

<b>I. První pomoc pedagogů</b> .....	75
Diagnostika .....	75
<i>Překážky a chyby při vyšetřování</i> .....	75
<i>Východisko vyšetřování</i> .....	88
<i>Jaké jsou pádné důvody k vyšetřování?</i> .....	89
<i>Odhad závažnosti onemocnění</i> .....	90
<i>Strategie vyšetřování</i> .....	93
<i>Volba taktiky</i> .....	96
Náprava .....	101
<i>Metoda vnějšího nátlaku</i> .....	101
<i>Metoda usmíření</i> .....	105
<b>II. První pomoc rodičů</b> .....	111
Nepřehlédněte varovné signály! .....	111
<i>Podezřelé projevy</i> .....	112
Jak dítě zachránit? .....	113
<i>Alternativní postup rodičů</i> .....	114
<b>Literatura</b> .....	117

## PŘÍLOHY

<b>Šikanování z hlediska práva (JUDr. PhDr. O. Choděra)</b> .....	118
Pojem šikana, šikanování .....	118
Podmínky trestní postižitelnosti pachatelů šikany .....	118
Šikana - naplnění skutkové podstaty řady trestných činů .....	120
Trestní odpovědnost pachatelů šikany .....	121
<i>Odpovědnost pachatelů mladších patnácti let</i> .....	121
Odpovědnost rodičů a dalších subjektů .....	122
Trestní sazby .....	123
<b>Depistážní dotazník</b> .....	124
<b>Informační leták pro děti ZŠ</b> .....	125
<b>Informační leták pro mládež</b> .....	126
<b>Kde hledat pomoc?</b> .....	127

## Přehled případů a praktických ilustrací

1. Prvňáčkové na vozíčku .....	14
2. Jednoruký bandita .....	14
3. Vyhrůžování pistolí .....	14
4. Obětní tanec .....	26
5. Hra na homosexuální obtěžování .....	28
6. Ranařka .....	29
7. Premiantka třídy .....	29
8. Chip .....	33
9. Otloukánek z děcáku .....	35
10. Klasický mazánek .....	37
11. Velký führer .....	39
12. Vzpurná oběť .....	54
13. Praktiky osmáků .....	55
14. „Typická“ oběť .....	57
15. Oběť provokatér .....	59
16. Jsou strašně hloupí .....	61
17. Rozbiju ti na cucky tu starou škodovku .....	63
18. Gang dal třídu „do latě“ .....	65
19. Nůž až po střenku do hrudníku .....	70
20. Dvacet měsíců nepodmíněně .....	72
21. Dva a půl roku nepodmíněně .....	72
22. Sedmnáct měsíců nepodmíněně .....	72
23. „Obyčejná“ pokročilá šikana .....	76
24. Monolog pedagoga .....	78
25. Neznámí útočníci .....	78
26. Obrácení pravdy naruby .....	79
27. Podivný provokatér .....	80
28. Okamžité vyšetřování ve třídě .....	81
29. Nešťastný krok .....	81
30. Oba dva rodiče nedůvěřivě naladění .....	82
31. Nedokonaná poprava .....	82
32. Výpovědi rodičů agresorů .....	83
33. Vzorný předseda .....	86
34. Manipulace a obelhání pedagoga .....	88
35. Falešné obvinění z vykrádaček .....	100
36. Náhlý odchod agresorů ze školy .....	104
37. Otec mě zbil, až jsem se počural .....	106
38. Když přijdu domů, tak se na to snažím zapomenout .....	111
39. Výmluva oběti .....	111
40. Syn si vymýšlí báchorky o šikanování .....	112
41. Matka, která vyřídila svého syna .....	113